

Lühikokkuvõtte sündmustest

Olen töötanud Valga Muuseumis alates 2016 aasta sügisest, kus lisaks muuseumi igapäevasele tööle infosüsteemis Muis olen kirjutanud ja juhtinud erinevaid kogukonnale suunatud projekte. Kõige suurem väärtus minu jaoks ürituste läbiviimisel on olnud meeskonnal ja koostööl. Olulisel kohal on inimeste suunamine ja avatud juhtimine just nii saavutatakse kordaläinud sündmused. Toetusi sündmuste läbiviimiseks olen taotlenud: Kohaliku Omaalatus Programmilt, Kultuuriministeerimilt, Rahvakultuurikeskusest, SA Kodanikuühiskonna Sihtkapitalilt, KIKilt, Rahvakultuurikeskusest ja Valla Valitsuselt.

2017. aasta suvel korraldatud pärimuspeol Eesti Pulm tutvustati 19. sajandi Hargla kihelkonna pulmakombeid ja maarahvakultuuri. Toimus avalik pulmapidu, kus vande kommete järgi abiellusid Kristjan Prii ja Päivi-Pääsu Kreutzwald. Pärimuspidu Eesti Pulm ei piirdunud ainult ühe päevaga, vaid pulmadele eelnesid pärimuslikud õpitoad ja koolitused ning traditsioonilised kosjad. Sündmus leidis suurt kajastust meedias ning pärimuspeo tulemusena valmis uurimustöö saja aasta tagustest Hargla Kihelkonna pulmakommetest.

2018. aasta suvel toimunud Säde Aiapeol oli eesmärgiks taastada Valga Säde pargi endisaegne hiilgus ja atmosfäär, ning tutvustada seeläbi osalejatele 20. sajandi I poole linlike kultuuritraditsioone. Atraktiivne koguperesündmus populariseeris kultuuripärandit, mis 20. sajandi alguses sidus endas nii omaaegset modernsust ja saksa kultuuri, kui ka eestluse eneseteadvuse tõusu ja rahvuslikkust. Säde Aiapidu oli kingitus Eesti Vabariigi 100. sünnipäevaks. Sündmusel koguti heategevusloteriiga annetusi esimese eestlasest linnaapea mälestuspingi jaoks. Pärimuskultuuripidu tõi Valga Muuseumile Eesti Muuseumide aastaauhinna tiitli „Kogukonnasõber“ ja Valga Vallalt „Aastaringi“ tunnustuse.

2019 aasta 13. juulil taaselustati Valgas 15.-16. sajandi ajastupeoga Vana-Liivimaa Maapäev, mille toimumiskohaks oli ajalooliselt Valga. Pärimuspeo peaesinejaks oli Läti rahvamuusika ansambel Auli ning külastajatel oli võimalik osaleda erinevatest ajastu hõngulistes töötubades. Sündmus oli rahvusvaheline ning külalisi lisaks kohalikele oli: Soomest, Lätist ja mujalt Eestist. Heategevusmüügiga koguti toetust kohalikele kirikule ning sügisel paigaldati mälestuspink, tähistamaks 140 aasta möödumist eestikeelsetest jumalateenistustest Valgas.

Näitus „Hälli kiigutaja“ kajastab eestlaste sünnilugusid viimase 120 aasta jooksul, alustades saunas sünnitamisest ja regilauludest, puudutades paljude jaoks tähenduslikku nõukogude perioodi, jõudes välja Valga Haigla sünnitusosakonna käekäigu ja tänapäevaste lapsekandmise vahenditeni. Iga külastaja saab füüsiliste objektide, kirjalike tekstide ja audiovisuaalse materjali kaudu mõtestada elu algust minevikus ja tänapäeval. Näitust külastas rekordiliselt 1000 külastajat ning näitus on avatud käesoleval aastal Rõngus ja Vana Võromaa Kultuurikojas. Kogutud sünnipärimuse materjalidest olen koostamas raamatud ja loodan välja andmiseni jõuda detsembriks.

Eesti Muuseumide konverents ja auhinnagala Valgas 24.01.2020

Koostöös Kultuuriministeeriumi muuseuminõukoguga antakse igal aastal välja nn muuseumirotte ehk Eesti muuseumide aastaauhindu. Eesti Muuseumide Aastaauhinnad 2019 konverents ja pidulik auhinnagala toimusid 24. jaanuaril 2020 Valgas. Peo korraldas Valga

Muuseum – 2019. aastal auhinna Kogukonna sõber pälvinud muuseum. Vastutasin mõlema sündmuse sisu ja eelarve ning eduka läbiviimise eest.

Tunnustused

2018 Valgamaa Aastaring: Säde Aiapidu

2018 Eesti Kultuurkapitali Valgamaa Aastaauhind pärimuspidude korraldamise eest.

2018 Eesti Muuseumide Aastaauhind „Kogukonnasõber“

Suuremad sündmused:

20. 05.2017 Kosjad 19. sajandi kommete järgi

20.08.2017 Eesti Pulm

10.03.2018 Eesti Muusikavideote Festival, 100 aastat liikuvaid pilte

7.07.2018 Säde Aiapidu

20.08.2018 Johannes Märtsoni mälestupingi avamine

26.11.2018 Hälli albumite õhtu koos ansambliga Naised Köögis

2018, 2019 Mihklilaada Moosikonkurss

20.12.2018 Huviringi reis Lapimaale

5.03.2019 Näitus „Hälli Kiigutaja“

13.07.2019 Liivimaa Maapäev

5.10.2019 Kirikuõpetajate pink (140 aastat jumalateenistusi Valgas)

20.11 – 25.11.2019 Hakkame Santima

24.01.2020 Eesti Muuseumide Auhinnagala ja Konverents

21.02.2020 Näitus Hälli Kiigutaja Rõngus

Meediakajastused

Lõuna-Eesti Postimees 1.03.2017

<https://lounapostimees.postimees.ee/4030303/valgas-leiab-aset-avalik-pulm>

Lõuna-Eesti Postimees 1.03.2017

<https://lounapostimees.postimees.ee/4030303/valgas-leiab-aset-avalik-pulm>

Lõunaestlane.ee

<https://lounaestlane.ee/valga-parimuspeoks-otsitakse-vabatahtlikku-pruutpaari/>

20. 05.2017 Kosjad 19. sajandi kommete järgi

Video ja fotomaterjal: <http://pulm.valgamuseum.ee/eesti-pulm/kosjad/>

Valgamaa.ee

<https://www.valgamaa.ee/uudised/uudis/2017/03/01/parimuskultuuri-pidu-eesti-pulm-toimub-valgas>

TV3

<https://play.tv3.ee/7-uudised-suvel-toimub-valgas-sade-pargis-avalik-pulm-pruutpaarid-andke-endast-marku-10132784>

Maaleht delfi.ee 17.04.2017

<https://maaleht.delfi.ee/elu/tutvu-valgamaa-parimuspeo-eesti-pulm-pruutpaariga?id=77907242&url=%2Fnews%2Fmaaleht%2Felu%2Farticle.php>

Valga Muuseum Eesti Pulm

<http://pulm.valgamuuseum.ee/avaleht/>

Reklaam Eesti Pulm ERR

<https://www.youtube.com/watch?v=F1nNeXQeEQ>

EV100

<https://www.ev100.ee/et/valgamaa-parimuskultuuri-pidu-eesti-pulm-2017>

Lõuna-Eesti Postimees 20.08.2017

<https://lounapostimees.postimees.ee/4216291/galerii-meeleolukas-eesti-pulm-valga-sade-pargis>

Hooandja Eesti Pulm

<https://www.hooandja.ee/projekt/valgamaa-parimuskultuuri-pidu-eesti-pulm-2017>

Taheva Häälekandja

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=taheva20170930.2.14>

Kanal 2 Eesti Pulm 21.08.2017

<https://reporter.postimees.ee/4217773/reporter-kuidas-moodus-parimuspulm-valgas>

Kanal 2 Eesti Pulm 20.08.2017

<https://reporter.postimees.ee/4216639/valgas-peeti-toelist-19-sajandi-pulma>

ETV Eesti Pulm 20.08.2017

<https://www.err.ee/613935/valgas-abiellusid-parimuspulmas-kreutzwald-ja-prii>

10.03.2018 Eesti Muusikavideote Festival

<https://www.youtube.com/watch?v=AK9GGP9XsQU>

Reklaam Säde Aiapidu ERR

<https://www.youtube.com/watch?v=PCVLOpMXv6A>

Lõuna-Eesti Postimees 20.01.2018

<https://lounapostimees.postimees.ee/4380923/sade-pargis-tuleb-aiapidu>

EV100 Säde Aiapidu

<https://www.ev100.ee/et/valgamaa-parimuskultuuri-pidu-sade-aiapidu-2018>

parandiaasta.ee Säde Aiapidu

<https://www.parandiaasta.ee/valgamaa-parimuskultuuri-pidu-sade-aiapidu/>

7.07.2018 Säde Aiapidu

<https://www.youtube.com/watch?v=4ue-3fFSOf0&t=14s>

24.07.2018 Üleskutse sünnipärimuse kogumiseks

<https://www.youtube.com/watch?v=K2lzOxvO7oQ>

24.07.2018 Lõunaleht Näitus Hälli kiigutaja

<https://www.eesti24.eu/naeituse-haelli-kiigutaja-avamine-5-maertsil-kell-16-valga-museumis>

24.08.2018 Maaleht

<https://maaleht.delfi.ee/tasubteada/suitsusaunas-mooska-talu-perenaise-muistsed-lood-muudavad-saunaskaigu-vagagi-eriliseks?id=83437977>

11.09.2018 Uma Leht

<https://umaleht.ee/article/valga-muusoum-korjas-sunnutusperimust/>

16.11.2018 Lõuna-Eesti Postimees

<https://lounapostimees.postimees.ee/6454916/halli-aitavad-kiigutada-naised-koogis>

22.11.2018 Otepää Teataja näitus Hälli Kiigutaja

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=otepaateataja20181122.2.15.1>

26.11.2018 Lõuna-estli Postimees

<https://lounapostimees.postimees.ee/6454916/halli-aitavad-kiigutada-naised-koogis>

26.11.2018 Valga vald Hälli albumite õhtu

https://www.valga.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/NdxUP2aDtxzz/content/id/21837654

17.12.2018 Valga vallaleht

<https://dea.digar.ee/cgi-bin/dea?a=d&d=valgateataja20181217.2.10>

1.12.2018 Pere ja Kodu

<https://lood.delfi.ee/perejakodu/beebe/mul-oli-vaike-veoauto-uaz-sees-oli-soe-mootor-selle-peale-asetasin-teki-kus-laps-sai-magada-ja-istuda?id=84557377>

24.12.2018 Huviringi reis Lapimaale

<https://lounapostimees.postimees.ee/6484745/fotod-valga-vaikesed-museumisobrad-kaisid-lapimaal-saamidel-kulas>

21.02.2019 eesti24.ee Näitus „Hälli Kiigutaja“

<https://eesti24.ee/news/naetus-halli-kiigutaja-vaatleb-estlaste-sunnilugusid-100-aasta-jooksul/>

26.02.2019 Näitus Hälli Kiigutaja

<https://lounapostimees.postimees.ee/6532344/naetus-tutvustab-viimase-120-aasta-sunnilugusid>

26.02.2019 Näitus Hälli Kiigutaja

<https://www.eesti24.eu/naeituse-haelli-kiigutaja-avamine-5-maertsil-kell-16-valga-museumis>

26.02.2019 Näitus Hälli Kiigutaja

<https://lounaestlane.ee/naituse-halli-kiigutaja-avamine-5-martsil-kell-16-valga-muuseumis/>

kultuur.info.ee näitus Hälli Kiigutaja

<http://www.kultuur.info/syndmus/naitus-halli-kiigutaja/>

4.03.2019 Maaleht Näitus Hälli Kiigutaja

<https://maaleht.delfi.ee/elu/naitus-valgas-saunas-sunnitamisest-kuni-sunnitusosakonna-sulgemiseni?id=85501257>

5.03.2019 ETV kultuuriinfo näitus Hälli kiigutaja

<https://kultuur.err.ee/916912/valga-muuseum-naitab-120-aasta-hallikiigutajate-lugu>

5.03.2019 Näitus Hälli Kiigutaja Valga vald

https://www.valga.ee/uudised-ja-teated/-/asset_publisher/NdxUP2aDtxzz/content/valga-muuseumis-avati-naitus-%e2%80%9ehalli-kiigutaja-

25.03.2019 Maarjapunapäev

<https://www.youtube.com/watch?v=ebIM9Jqa0VE>

Reklaam Liivimaa Maapäev ERR

<https://www.youtube.com/watch?v=GXI7aCwUDC4>

12.07.2019 Maaleht Liivimaa Maapäev

<https://maaleht.delfi.ee/tasubteada/laupaeval-valgas-toimuv-liivimaa-maapaev-pakub-tegevust-koigile?id=86817983>

13.07.2019 Liivimaa Maapäev

https://www.youtube.com/watch?v=xuyOPyN7f_Y&t=59s

Maaleht 16.09.2019 Moosikonkurss Mihklilaadal

<https://maaleht.delfi.ee/tasubteada/valga-muuseum-kutsub-osalema-kodukeediste-konkursil?id=87444797>

25.11.2019 Maaleht „Kuidas saada kadriks?“

<https://maaleht.delfi.ee/elu/kuidas-saada-kadriks?id=88164645>

25.11.2019 Lõuna-Eesti Postimees

<https://lounapostimees.postimees.ee/6834545/valgas-kaisid-ringi-kadrid>

Eesti Muuseumide konverents ja auhinnagala Valgas

Konverentsi ja gala ülekanded [Youtubes](#).

<https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/eesti-muuseumide-aastaauhinnad-2019>

Näitus Hälli Kiigutaja Rõngus

<https://elvakultuur.ee/sundmused/naitus-halli-kiigutaja-avamine/>